
Državni izpitni center

M 0 6 1 1 0 3 1 4

SPOMLADANSKI ROK

SLOVENŠČINA

≡≡≡ Izpitna pola 2 ≡≡≡

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 29. maj 2006

SPLOŠNA MATURA

Popravljená moderirana različica

Splošna navodila

Polovičnih točk ni.

Kandidat dobi točko za jezik samo, če so vsi odgovori v nalogi **vsebinsko** in **jezikovno** pravilni. Vsebinsko napačen in jezikovno pravilen odgovor je 0 točk.

Če točkovanje v posamezni nalogi ni posebej razčlenjeno (1 + 1 ...), velja pravilo »vse ali nič«. Neupoštevanje navodil (npr. obkrožitev večjega števila odgovorov od predpisanega) se točkuje z 0 točkami.

1. Laž/vasice Laže
gradnji betonarne/tovarne/betonarni/tovarni betonskih izdelkov.
Vrbine/vasi Vrbina
(še večjemu) razvrednotenju njihovega življenjskega okolja/odlagališču
(radioaktivnih/nevarnih odpadkov).
(Za vsako besedilo v celoti 1 točka. Rešitev, ki niso v ustreznem sklonu, ne upoštevamo.) **2 točki**

2. STA
Vanja Pirc
Mladini/časopisu Mladina
Mladine On-line/internetnega časopisa Mladina/spletne strani/Mladine na spletu
s Primorjem/s podjetjem Primorje
z državo/ministrstvom za okolje in prostor/NEK
(Za dva pravilna odgovora 1 točka. Rešitev, ki niso v ustreznem sklonu, ne upoštevamo.) **3 točke**

3. 200 (metrov)
100–150 (metrov)
(podpirajo) ekologi
24 (mio)
občini
le malo
Nuklearne elektrarne Krško
Krškem
(Za dva pravilna odgovora 1 točka.) **4 točke**

4. NE
Tako tudi na .../A v Primorju .../Kljub temu napovedujejo ...
Upoštevamo tudi »... vendar pa to ...
(1 točka za pravilno obkrožitev, 2 točki za izpis. Izpis vrednotimo le, če je kandidat obkrožil NE.) **3 točke**

5. č **2 točki**

6. V nekdanjem kamnolomu še niso postavili tovarne betonskih izdelkov.
(Besedni red je lahko drugačen. Če so v rešitvi pravopisne napake oz. je katera beseda izpuščena ali dodana, vendar je poved pravilno zanikana, 1 točka.) **2 točki**
7. publicistična
Po smislu, npr.: objave/objavljeno v Mladini/časopisu/namenjeno širši javnosti/uporablja večini bralcev razumljiv jezik/poročanje o aktualnem dogodku/prepoznavna oblika besedila – naslov, podnaslov, avtor/mesto in datum/predstavitev mnenja ene in druge strani/uporaba publicizmov/sklicevanje na preverjene informacije/uporaba premege govora za predstavitev problematike/uporaba polpremege govora za strnjeno predstavitev problematike/uporaba kratic za strnjeno poročanje ...
(Vsaka ustrezna rešitev 1 točka. Utemeljitev upoštevamo le, če je kandidat podčrtal publicistično.) **3 točke**
8. V nekdanjem kamnolomu namerava Primorje postaviti tovarno betonskih izdelkov.
(3 pravilne rešitve 1 točka, 4–5 pravih rešitev 2 točki, 6–7 rešitev 3 točke, 8 pravih rešitev 4 točke.) **4 točke**
9. [negdanji/negdanji]
[isletki]
[načrt/načrt]
[izdelko/izdelko]
(Za vsako pravilno vrstico 1 točka.) **4 točke**
10. a) C
b) Izpis: pog. Poimenovanje: (slogovni/stilni) kvalifikator/oznaka
c) Morali smo iti čez cesto. (Enakovredno upoštevamo rešitve, ki niso v nedoločniku, npr.: Janez je šel čez most.)
(1 + 2 + 1 za smiselno uporabo in 1 za jezikovno pravilnost povedi.) **5 točk**
11. NE
Po smislu, npr.: Pretirana raba prevzetih besed je glede na besedilo, ki je namenjeno najširšemu naslovniku, neustrezna./Besedilo mora biti razumljivo vsem bralcem, zato je smiselno uporabiti slovenske izraze.
(1 točka za pravilno obkrožitev, 2 točki za pravilno vsebinsko rešitev in 1 točka za jezikovno pravilnost. Utemeljitev upoštevamo le, če je kandidat obkrožil NE.) **4 točke**
12. jedrska
osebna/posamezna/posamična
najmanjši (možni) izpust/izpustitev/izpuščanje/oddajanje/najmanjša količina/vsebnost
(Za vsako pravilno rešitev 1 točka. Napačnega zapisa domače ustreznice ne upoštevamo.) **4 točke**

13. Vrbinčan, vrbinski
Senožečan, senožeški
Krčan, krški
(Za vsako pravopisno pravilno rešitev 1 točka.) **6 točk**
14. kamnolom
krajan
(Za vsako pravilno obkrožitev ali jasno podčrtavo 1 točka.) **3 točke**
15. izpeljava/izpeljevanje
sestava/sestavljanje
mešana tvorba/krnitev + sklapljanje
(Za vsako pravilno rešitev 1 točka.) **3 točke**
16. a) 3. moška sklanjatev
b) ARAA/Araa/po prvi moški sklanjatvi
(Za vsako pravilno rešitev 1 točka.) **2 točki**
17. saj
vezniška beseda/veznik
(Za vsako pravilno rešitev 1 točka.) **2 točki**
18. Krajani vasi Vrbina so v torek zvečer nanizali dokaze
..... ~ //////////////// ~ .....
o razvrednotenju njihovega življenjskega okolja.
.....
(1 točka za vsak v celoti pravilno podčrtan stavčni člen.) **4 točke**
19. Krajani vasi Vrbina so v torek zvečer v večurni razpravi nanizali vrsto dokazov, ki kažejo na razvrednotenje njihovega življenjskega okolja./Krajani vasi Vrbina so v torek zvečer v večurni razpravi nanizali vrsto dokazov, da/kako je njihovo življenjsko okolje razvrednoteno.
(2 točki za vsebinsko ustrezno dvostavčno poved in 1 točka za jezikovno pravilnost.) **3 točke**
20. *Protivno priredje:* Vaščani imajo dve betonarni, dve asfaltni bazi in visokonapetostni daljnovod, toda/vendar/a največ preglavic jim je vse do leta 1996 povzročal kamnolom Primorja.
Podredje z dopustnim odvisnikom: Čeprav/Kljub temu da imajo vaščani dve betonarni, dve asfaltni bazi in visokonapetostni daljnovod, jim je največ preglavic vse do leta 1996 povzročal kamnolom Primorja.
(3 točke za vsako pravilno poved – 2 točki za vsebinsko ustrezno rešitev in 1 točka za jezikovno pravilnost.) **6 točk**

21. Vodja vaške skupnosti Andrej Plešnar je pojasnil, da gradnji betonarne soglasno nasprotujejo, saj bi bila (ta) od najbližjih hiš oddaljena le od 100 do 150 metrov./Vodja vaške skupnosti Andrej Plešnar je pojasnil, da gradnji betonarne soglasno nasprotujejo zato, ker/, zato ker/, ker bi bila (ta) od najbližjih hiš oddaljena le od 100 do 150 metrov.
(2 točki za vsebinsko ustrezno rešitev in 1 točka za jezikovno pravilnost.) **3 točke**
22. Po smislu, npr.: Trditi povezuje s sedanjim stanjem/sedanjestjo/že uresničnim, medtem ko napovedovati usmerja v prihodnost/napeljuje na tisto, kar se šele bo zgodilo.
(1 + 1 točka za ustrezno utemeljitev.) **2 točki**
23. a)

Glagol	Glagolski čas	Glagolski naklon	Glagolski vid	Glagolski način
so zvišali	pretekli	povedni	dovršni	tvorni
napovedujejo	sedanji	povedni	nedovršni	tvorni

(4 točke – 2 pravilni rešitvi 1 točka. Enakovredno upoštevamo tudi: preteklik, povednik, dovršnik, tvornik.)
- b) zviševati/višati: Cene nafte na svetovnih trgih so se zviševale.
napovedati: Napovedovalka bo sedaj napovedala koledar prireditvev.
(2 + 2 točki – 1 točka za pravilno pretvorbo in 1 točka za smiselno ter jezikovno pravilno poved. Enakovredno upoštevamo rešitve ne glede na čas in način.) **8 točk**
24.

Izpis	Način navezovanja
kraška vasica (blizu Senožeč)	s parafrazo oz. pomenskim opisom/sopomensko besedno zvezo
(zaradi) katerih	z (oziralnim) zaimkom/ pozaimljanje/relativizacija

(Za vsak pravilen odgovor 1 točka.) **4 točke**
25.
$$\begin{array}{c} \diagup S \diagdown \\ S \quad S + S + S \end{array}$$

(1 točka za pravilno število stavkov in 4 točke za v celoti pravilen grafični prikaz.) **5 točk**
26. Številni predstavniki Vrbine so na srečanju zatrdili, da v 23□ letih, odkar obratuje NEK□ niso pridobili praktično ničesar, občina Krško pa je kot nadomestilo za stavbno zemljišče od NEK dobila po več milijonov dolarjev sredstev.
(2 točki za vejico in 1 + 1 točka za drug ustrezni popravek. Vsak napačen popravek izniči eno točko, do 0.) **4 točke**

27. Zgled.

Marko Horvat/KS Miškovci
Miškovci 27
2000 Maribor

Miškovci (pri Mariboru), 20. maj 2005

Ministrstvo za okolje in prostor
Dunajska c. 48
p. p. 653, 1000 Ljubljana

(Zadeva/Predmet:) Pritožba zaradi gradnje odlagališča nevarnih odpadkov

Spoštovani!

Pišem vam zaradi izbire odlagališča nevarnih odpadkov (odločba Upravne enote Maribor št. 50-300/2005-4 z dne 15. 4. 2005). Kot krajan in predstavnik KS želim izpostaviti nekatere nepravilnosti, ki so bile storjene med izborom mesta odlagališča nevarnih odpadkov.

Najprej moramo opozoriti na postopek izbire, saj smo bili krajan o tem obveščeni šele naknadno, ko je bila izbira že izvedena in postopek zaključen. Vaščani imamo po zakonu pravico soodločati pri sami izbiri. Prav tako je neustrezno samo območje, ki je potresno območje, v bližini pa je tudi vodno zajetje, ki je edini vodni vir v okolici.

Zaradi vsega navedenega se pritožujemo nad odločbo št. 50-300/2005-4 z dne 15. 4. 2005 (UE Maribor) in izborom območja naše vasi za odlagališče, saj ni bilo upoštevano mnenje krajanov, kar je po zakonu nujno.

V želji, da boste našo pritožbo upoštevali in razveljavili izbiro mesta odlagališča, vas lepo pozdravljam.

Marko Horvat,
predsednik KS Miškovci

Členjenost besedila: do 5 točk

- *tvorčev naslov, naslovnikov naslov, datum, ime besedilne vrste, podpis (1 točka za vsak v celoti pravilni element na ustreznem mestu.)*

Vsebina besedila: do 10 točk

- *razlog za pisanje (gradnja odlagališča/izbor kraja za odlagališče) 2 točki*
- *sklicevanje na odločbo (št. odločbe, kje, kdaj in kdo jo je izdal) do 2 točki*
- *vsebinsko smiselno navajanje argumentov do 3 točke*
- *izrek pritožbe in utemeljitev (zakaj/čemu se pritožujejo) do 2 točki*
- *pozdrav/spoštljiv zaključek 1 točka*

Slogovna ustreznost: do 4 točke

- *natančnost (npr. pri navajanju kraja in datuma posveta), jedrnatost (ločitev bistvenega od nebistvenega)*
- *ustreznost (npr. prevladujoče objektivno ubeseditveno stališče, vikanje)*
- *koherenca (jasno izražanje logičnih razmerij, ustrezna pomenska povezanost povedi)*
- *kohezija (uporaba ustreznih sredstev za izražanje ponovljenega podatka ...)*

Jezikovna pravilnost: do 5 točk

(Za vsako napako se odbije 1 točka, do 0. Številka, npr. 2005, se šteje kot ena beseda.)

Upoštevanje obsega: do 1 točka

(Za odmik več kot 15 besed se točka odbije.)

25 točk